

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 26.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0190(COD)

14146/20
ADD 1

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371

TERVEZET – A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

– Tervezet – A Tanács indokolása

I. BEVEZETÉS

1. Az Európai Bizottság 2018. május 30-án elfogadta a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatát¹.
2. Az Európai Parlament 2019. március 28-án elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját.
3. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. december 12-én nyilvánított véleményt a javaslatról, a Régiók Bizottsága pedig 2019. február 6-án fogadta el véleményét.
4. A Tanács a 2018. december 20-i ülésén részleges (csak a cikkekre vonatkozó) általános megközelítést² fogadott el. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. április 17-én jóváhagyta az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokra vonatkozó megbízást (a preambulumbekzdéseket és a cikkeket egyaránt tartalmazó, teljes szöveg)³. Négy alkalommal került sor háromoldalú egyeztetésre, és a legutóbbi, 2020. december 14-i háromoldalú egyeztetésen ideiglenes megállapodás született.
5. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. december 18-án jóváhagyta a háromoldalú egyeztetések eredményeként létrejött végső kompromisszumot⁴.
6. Az Európai Parlament CULT bizottsága 2021. január 11-én jóváhagyta a szöveget.

¹ 9170/18 + ADD 1.

² 15618/18 + ADD 1.

³ 7526/19.

⁴ 13848/20.

II. CÉL

7. A program általános célja az európai kulturális és nyelvi sokszínűség és örökség megóvása, fejlesztése és népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének és gazdasági potenciáljának növelése, különös tekintettel az audiovizuális ágazatra. Az egyedi célkitűzések közé tartozik az európai alkotások létrehozásának támogatását és az európai kulturális és kreatív ágazatok gazdasági, társadalmi és külső dimenziójának erősítését célzó európai szintű együttműködés, továbbá az európai audiovizuális ágazat versenyképességének, a szakpolitikai együttműködésnek és az innovációnak, valamint a médiapluralizmusnak és a médiatudatosságnak az előmozdítása.
8. A program megtartja elődje, a Kreatív Európa program (2014–2020) struktúráját, és ennek megfelelően a következő három különálló ágból áll: a kultúra ág, amely az audiovizuális ágazaton kívül minden más kulturális és kreatív ágazatot lefed, az audiovizuális ágazatra összpontosító MEDIA ág, valamint a szektorközi ág, amely az összes kulturális és kreatív ágazat között megvalósuló szektorközi tevékenységek támogatását célozza.

I. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

9. A Parlament és a Tanács a bizottsági javaslat alapján tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy olyan, korai második olvasatbeli megállapodás szülessen a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja alapján, amelyet a Parlament módosítások nélkül hagyhatna jóvá.
10. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának főbb elemei – melyekről a háromoldalú egyeztetések során megállapodás született a társjogalkotók között – a következők:

Főbb kérdések

11. Irányítás

Az Európai Parlament aggályainak adott hangot a program irányításával kapcsolatban, továbbá jelezte: meg kívánja előzni azt, hogy a programozási időszakban előzetes beleegyezése nélkül indulhassanak kezdeményezések. A társjogalkotók megállapodásra jutottak arról, hogy az I. mellékletben (*A program keretébe tartozó fellépések*) megállapítják az intézkedések zárt listáját, amely tartalmát tekintve meglehetősen részletes, így a rugalmasság kizárólag a végrehajtás szintjén jelenik meg. Új intézkedéseket kizárólag a rendelet módosítására irányuló, a Bizottság által benyújtandó javaslatok útján lehet majd bevezetni. Ez biztosítja, hogy a program időtartama alatt mindkét társjogalkotó részt tudjon venni a politikailag releváns döntések meghozatalában. A munkaprogramokat végrehajtási jogi aktus útján kell majd elfogadni, a programbizottság pedig továbbra is tagállami ellenőrzési mechanizmusként működik majd. A nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezések kidolgozása – ezen belül a II. mellékletnek a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése érdekében történő módosítása – felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történik majd.

12. Költségvetés

A társjogalkotók közötti megállapodás megegyezik az Európai Tanács által a 2021–2027-es időszakra szóló MFF keretében jóváhagyott pénzügyi keretösszeggel (folyó áron 1 842 000 000 EUR), amely (az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikke szerinti programspecifikus kiigazítás eredményeként) 2018-as áron 600 000 000 EUR összegű kiegészítő allokációval egészül ki. A két társjogalkotó abban is megállapodott, hogy a programágankénti elosztás ugyanazon modell szerint történik majd mind a pénzügyi keretösszeg, mind a kiegészítő allokáció esetében: legalább 33 %-ot a kultúra ághoz tartozó célkitűzésre, legalább 58 %-ot a MEDIA ághoz tartozó célkitűzésre, legalább 9 %-ot pedig a szektorközi ághoz tartozó célkitűzésre kell fordítani.

13. Vissza nem térítendő támogatás pályázati felhívás nélküli odaítélésére jogosult jogalanyok

A programban való részvételre jogosult jogalanyok körének meghatározásakor a Bizottság két olyan szervezetet javasolt, amelyek pályázati felhívás nélkül részesülhetnek vissza nem térítendő támogatásban: az Európai Filmakadémia és az Európai Unió Ifjúsági Zenekara. Míg a Parlament eredeti álláspontja a Bizottságéhoz hasonló volt, mivel az Európai Filmakadémia kimondottan a LUX filmdíjhoz kapcsolódó tevékenységei összefüggésében szerepelt benne mint verseny nélküli, közvetlen támogatásra jogosult jogalany, a Tanács eredeti álláspontja kevésbé volt támogató, és a közfinanszírozáshoz való hozzáférés előfeltételeként a tisztességes versenyt hangsúlyozta. A tárgyalások eredményeképpen létrejött szöveg nem tartalmaz olyan kijelölt kedvezményezetteket, amelyek pályázati felhívás nélkül részesülhetnek vissza nem térítendő támogatásban. Ennek ellenére kifejezetten utal a LUX filmdíjra azon intézkedések között, amelyek révén a MEDIA ág prioritásait meg kell valósítani (I. melléklet). Ami az Európai Unió Ifjúsági Zenekarát illeti, a szöveg a) a (40) preambulumbekkezdésben rámutat a zenekar különleges státuszára, továbbá b) az I. mellékletben lehetőséget biztosít a zenekar támogatására (a LUX filmdíjéhoz hasonló megoldással). A Bizottság ezenfelül szándéknyilatkozatot adott ki az Európai Unió Ifjúsági Zenekaráról.

14. Egyenlő versenyfeltételek

E hosszas viták tárgyát képező kérdésben a Tanács álláspontjának főbb elemei a következők:

- az egyenlő versenyfeltételek elve kizárólag a MEDIA ágra alkalmazandó;
- annak elismerése, hogy figyelembe kell venni az audiovizuális tartalmak előállítását és terjesztését, továbbá az ilyen tartalmakhoz való hozzáférés és a fogyasztási szokások terén az egyes országok közötti különbségeket és különösen a nyelvi és földrajzi sajátosságokat;
- azon cél, hogy az európai tehetségek – függetlenül attól, hogy hol élnek – támogatást kapjanak ahhoz, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék;
- az „egyenlő versenyfeltételek” elvének két mutatóban való megjelenítése (a mutatók információkat szolgáltatnak a program fontos elemeiről, és a program teljesítményének értékelésére szolgálnak).

15. A zenei ágazat kezelése

A megállapodás szerinti szöveg az egyszerűsített (13) preambulumbekkezdésben és a kultúra ágához tartozó ágazati fellépések listájának bevezető fordulatában szereplő hangsúlyos hivatkozásban említi a zenei ágazatot. A Bizottság javaslatának megfelelően a zenei ágazat külön ágazati fellépést igénylő ágazatként került meghatározásra a könyvszakma és a kiadói ágazat, az építészet és a kulturális örökség, valamint a művészi alkotás területéhez tartozó más, sajátos szükségletekkel rendelkező ágazatok mellett.

16. Inkluzivitás

A megállapodás szerinti szövegbe beillesztésre került a társadalmi befogadásra mint a program horizontális elemére való új hivatkozás (3. cikk – *A program célkitűzései*).

Egyéb kérdések

17. A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy megtartják a MEDIA logót, amelynek vizuális megjelenítését a szöveg új melléklete tartalmazza.
18. Ami a harmadik országok részvételét illeti, a tárgyalások eredményének megfelelően a MEDIA és a szektorközi ágban részt vevő minden harmadik országnak meg kell felelnie az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben fogalt feltételeknek. Az európai szomszédságpolitika országai kellően indokolt esetben mentességet kaphatnak e kötelezettség alól. Átmeneti időszak áll majd azon EGT-tag EFTA-államok, továbbá tagjelölt vagy potenciális tagjelölt országok rendelkezésére, amelyek teljes mértékben részt vettek a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló programban, hogy nemzeti jogukat hozzáigazítsák az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelvhez. A kultúra ágban részt vevő harmadik országoknak csak programirodák létrehozására van lehetőségük.
19. A többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos valamennyi dokumentumra vonatkozó horizontális megközelítést biztosítandó több rendelkezés is módosult. Ezek különösen az 1. cikkben a program időtartamának a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamához történő hozzáigazítását, a harmadik országok részvételét, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, a kiválósági pecsétet, a kumulatív és alternatív finanszírozást, valamint a visszamenőleges hatályt érintik.

II. ÖSSZEGZÉS

20. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során – a Bizottság segítségével – kialakított kompromisszumot. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél, amelyet az Európai Parlament CULT bizottságának elnöke küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének 2021. január 15-én. Ebben a levélben a CULT bizottság elnöke jelzi, hogy amennyiben a Tanács hivatalosan továbbítja a Parlamentnek az elfogadott álláspontját, javasolni fogja a plenáris ülésnek, hogy a Parlament második olvasata során – a jogász-nyelvészi ellenőrzést követően – módosítás nélkül fogadja el a Tanács álláspontját.
-